

DĖL STRATEGINĖS REIKŠMĖS VALSTYBĖS ĮMONIŲ UŽVALDYMO

**Lietuvos Respublikos Prezidentui
Lietuvos Respublikos Seimo nariams
Lietuvos Respublikos vyriausybei
Lietuvos Respublikos Generalinei Prokuratūrai
Žiniasklaidai**

LIETUVOS ŽMOGAUS TEISIŲ ORGANIZACIJŲ REIKALAVIMAS

2021 m. liepos 27 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Prezidentas grąžinęs Seimui pakartotinai svarstyti įstatymų paketą dėl valstybės įmonių pertvarkymo į akcines bendroves, pažymėjo, jog minėti įstatymai nepalieka valstybei būtinų instrumentų viešosios transporto infrastruktūros kontrolei, kurie užtikrinta nacionalinį saugumą.

Pastaroji Prezidento institucijos išvada išryškina tam tikrų politinių jėgų siekį sudaryti galimybes privatiems asmenims užvaldyti šalies strateginės reikšmės infrastruktūrą, tuo būdu sąmoningai ar nesąmoningai sukeliant grėsmę valstybės nacionaliniam saugumui. Šią išvadą patvirtina ir Valstybės saugumo departamento (VSD) Prezidento vetuotų įstatymų vertinimas, kuriame VSD nurodo, minėtus įstatymus vertina kaip riziką šalies nacionalinio saugumo interesams.

Visuomenei pasipiktinimą kelia tai, kad Vyriausybė skelbia, jog pastarojo meto informaciniai išpuoliai, kibernetinės atakos ir masinė migrantų invazija yra Rusijos ir Baltarusijos vykdomas hibridinis karą prieš Lietuvą, tačiau ignoruoja VSD perspėjimus dėl priimamų įstatymų keliamo pavojaus šalies nacionaliniam saugumui. Antai, VSD vertindama minėtus įstatymus įspėja, kad valstybei strategiškai svarbaus objekto Klaipėdos jūrų uosto veikla gali būti sutrikdyta, kad valstybės įmonių pertvarkymo į akcines bendroves reformą VSD vertina kaip riziką šalies nacionalinio saugumo interesams, tačiau Vyriausybė ir Seimo valdančioji dauguma šių perspėjimų nepaiso, kad vetuoti įstatymai sukuria ypač palankias sąlygas priešišku valstybių mėginimams trikdyti valstybei strategiškai svarbių įmonių veiklą - Vyriausybė pritarė, o Seimo dauguma minėtus įstatymų projektus priėmė.

Tokiu būdu nesuprantama, kodėl pati paskelbusi jog prieš Lietuvą yra vykdomas hibridinis karas, ši Vyriausybė siūlo teisės aktų pakeitimais sudaryti sąlygas privatiems asmenims dalyvauti valstybei priklausančių strateginių objektų valdyme, t.y. karo sąlygomis mėgina atsisakyti tarptautinių oro uostų, valstybinių jūrų uostų infrastruktūros, skrydžių valdymo sistemos įrenginių, valstybinės reikšmės vidaus vandenų kelių kontrolės monopolio, kuris šiuo metu išimtinę nuosavybės teise priklauso valstybei ir skelbia, kad tokia išimtinė teisė turi būti panaikinta (žiūr. Vyriausybės kanceliarijos politikos įgyvendinimo grupės pažymą¹).

Toks neadekvatus Seimo narių daugumos ir Vyriausybės elgesys hibridinio karo metu sudarant fiziniams ir juridiniams asmenims sąlygas valstybės strateginiams objektams užvaldyti, rodo arba šių institucijų absoliučią nekompetenciją (kas mažai tikėtina), arba jose dirbančių tam tikrų politikų bei tarnautojų piktavališkas užmačias žlugdyti nepriklausomą Lietuvos valstybę - nelogiška manyti, kad prieš Lietuvą hibridinį karą vykdančios nedraugiškos valstybės nepanorėtų arba nesugebėtų per privačius asmenis pasinaudoti specialiai įstatymų leidėjo sukurtais teisinėmis spragomis įtakoti šalies strateginių objektų valdymą.

¹<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/881b39d66fcb11e8a76a9c274644efa9?jfwid=-g0zrzbyvd>.

Todėl Lietuvos žmogaus teisių organizacijos ir jų dalyviai reikalauja Lietuvos Respublikos Seimą ir Vyriausybę nutraukti bet kokius ketinimus privatizuoti valstybės strategines įmones (tarptautinių oro uostų infrastruktūrą, skrydžių valdymo sistemos įrenginius, valstybinės reikšmės vidaus vandens kelius, valstybinių jūrų uostų infrastruktūrą ir kt.), taip pat nutraukti mėginimus sudaryti bent menkiausias sąlygas privatiems asmenims įsiskverbti į šių įmonių valdymą. Atitinkamai reikalaujame nutraukti tolenį šiam tikslui inicijuotų Transporto veiklos pagrindų, Aviacijos, Vidaus vandens transporto, Klaipėdos valstybinio jūrų uosto, Suskystintų gamtinių dujų terminalo, Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymų ir jų priedų pakeitimo įstatymų projektų svarstymą.

Kartu reikalaujame Lietuvos Respublikos Generalinę prokuratūrą viešojo intereso gynimo pagrindų inicijuoti ikiteisminį tyrimą dėl elgesio asmenų, inicijavusių minėtų įstatymų projektus, siekiant nustatyti, ar šie asmenys savo veiksmais sąmoningai nesiekia žalos Lietuvos valstybei, ar šiuo metu vykstančio hibridinio karo prieš Lietuvos valstybę metu jie nevykdo nusikalstamos veikos pagal Lietuvos Respublikos Baudžiamojo kodekso 118 straipsnį (Padėjimas kitai valstybei veikti prieš Lietuvos Respubliką).

Reikalavimą inicijuoja:

*Piliečių gynimo paramos fondas -
Lietuvos žmogaus teisių gynimo asociacija-
Lietuvos kultūros kongresas -
Lietuvos Helsinkio grupė -
Lietuvos žmogaus teisių asociacija -
Lietuvos vartotojų teisių gynimo federacija -*

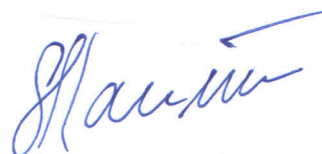
*Stasys Kaušinis
Romualdas Povilaitis
Krescencijus Stoškus
Aurelija Kuzmaitė
Vytautas Budnikas
Alvita Armanavičienė*

Bronius Genzelis - humanitarinių mokslų habilituotas daktaras, profesorius, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Akto „Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“ signataras.

Antanas Buračas - ekonomikos mokslų habilituotas daktaras, Lietuvos mokslų akademijos tikrasis narys, Sąjūdžio iniciatyvinės grupės, Sąjūdžio I ir II Seimų, jų Tarybų narys.

*Reikalavimas priimtas nurodytų asmenų susitarimu:
Piliečių gynimo paramos fondo direktorius*

Stasys Kaušinis

*El. Paštas: pasakos12@gmail.com
Tel. pasiteiravimui: 8 699 96923*

